

Thomas Merton (1915-1968) debuteerde in 1948 als trappisten-monnik met zijn bekeringsgeschiedenis *Louteringsberg*. Op slag was hij een wereldberoemd schrijver. Tijdens de culturele revolutie die op de Wereldoorlog II volgde, ging hij over alles schrijven wat hem interesseerde. De intelligente auteur had zijn ogen open. Een blijk daarvan is o.m. *Oplettende toeschouwer* (1969). Dit boek wordt hier nu in een gloednieuwe vertaling uitgebracht. Het werk is niet strikt als geestelijk dagboek samengesteld, maar zijn lezers vindt hij steeds sterker onder geïnteresseerden op het gebied van geloof, theologie en mystiek. Daarover heeft dit boek ook het een en ander te melden. De meest kenmerkende ervaring vond ik op pp. 158-160: bij hem brak het inzicht door dat de in zijn milieu gepropageerde kloosterlijke 'afscheiding van de wereld' een illusie is; een geprofeete contemplatief mag zich geen wereldvreemd wezen wanen. De ervaring vna Gods menswording grijpt hem zo aan dat hij zich intens solidair weet met alle mensen als broeders en zusters. Onze menselijke onbeduidendheid is wezenlijk, maar nochtans is dat Gods glorie sinds Hij met ons één wilde worden. Het is verrassend dat Thomas Merton, die qua herkomst en karakteristiek zo diametraal verschilt van de 19<sup>e</sup> eeuwse Theresia van Lisieux, in wezen dezelfde mystieke ervaring deelde: zij beleefde op het eind van haar leven een diepe geloofscrisis in solidariteit met de godloochenaars.  
Frans Berkelmans o.s.b.